

Call for Papers

Szanowni Państwo,

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Łodzi oraz Centrum Badań Żydowskich Uniwersytetu Łódzkiego zapraszają do wzięcia udziału w międzynarodowej konferencji naukowej

„Nie masz już żydowskich miasteczek...”

Zagłada Żydów na polskiej prowincji

Konferencja odbędzie się w Instytucie Historii UŁ w dniach 27–28 października 2011 r.

Głównym celem konferencji będzie przedstawienie sytuacji ludności żydowskiej na polskiej prowincji w latach drugiej wojny światowej. Stanowiąc próbę znalezienia odpowiedzi na pytania dotyczące organizacji mechanizmu zagłady Żydów (system prawny, aparat administracyjny) oraz samego przebiegu eksterminacji. Ważne będzie również przedstawienie reakcji polskiego i niemieckiego społeczeństwa na rozgrywający się obok nich dramat tysięcy Żydów.

Kolejnym celem konferencji będzie ukazanie stanu badań nad Zagładą małych społeczności żydowskich. W historiografii można z jednej strony wskazać na dominację tematów obejmujących swym zasięgiem duże getta (Warszawa, Łódź, Kraków, Białystok) i obozy zagłady (Auschwitz, Chełmno nad Nerem, Majdanek), z drugiej zaś, widoczna jest przewaga badań mających za swój przedmiot ziemie wchodzące w skład Generalnego Gubernatorstwa w porównaniu z obszarem Polski włączonym w granice Trzeciej Rzeszy.

Program konferencji przewiduje podział na następujące grupy tematyczne:

Panel I – Sztetl

W tej części zaprezentowany zostanie w sposób syntetyczny obraz żydowskiej prowincji w przededniu wybuchu drugiej wojny światowej. Główny nacisk położony zostanie na ukazanie relacji polsko-żydowskich (gospodarczych, politycznych itp.). Okres międzywojenny, a szczególnie koniec lat 30. wydaje

się być niezwykle istotnym dla lepszego zrozumienia stosunków polsko-żydowskich pod niemiecką okupacją (szczególnie w początkowym jej okresie).

Panel II – Ofiary

Druga część konferencji poświęcona będzie omówieniu przebiegu eksterminacji społeczności żydowskich zamieszkujących polską prowincję. Głównymi pytaniami w tej części będą: czy proces Zagłady wyglądał na wszystkich ziemiach okupowanej Polski tak samo? Czy można wyróżnić pewne cechy wspólne lub różnice w realizacji polityki eksterminacji na ziemiach GG i włączonych do Trzeciej Rzeszy? Czy na obu tych obszarach szanse ocalenia „poza drutami getta” były takie same?

Panel III – Sprawcy

W kolejnej części zaprezentowana zostanie struktura i funkcjonowanie mechanizmu Zagłady społeczności żydowskiej na polskiej prowincji (np. niemiecki aparat administracyjny i policyjny). Pozwoli to również ukazać sylwetki osób odpowiedzialnych za prowadzenie akcji eksterminacyjnych.

Panel IV – Świadkowie

Część konferencji poświęcona reakcjom polskich i niemieckich świadków Zagłady – sąsiadów czy członków polskiej konspiracji. Temat ten budzi ciągle żywe emocje także poza środowiskiem historycznym. Konferencja umożliwić ma nie tylko prezentację wyników poszczególnych badań, ale co ważniejsze, będzie okazją do publicznej debaty.

Panel V – Pamięć

Ostatnia część konferencji będzie próbą odpowiedzi na pytanie o pamięć o żydowskich mieszkańcach polskiej prowincji. Czy po zakończeniu wojny jej ofiary zostały upamiętnione? Czy pamięć losach mieszkańców miasteczek była i jest kultywowana? Czy ogranicza się wyłącznie do okresu Zagłady? W panelu tym zwrócimy także uwagę na różnice w sposobie upamiętniania społeczności w dużych miastach i na prowincji.

Propozycje tematów wystąpień wraz z krótkim abstraktem (do 1500 znaków) prosimy nadsyłać na adres konferencja.miasteczka@gmail.com w terminie do końca 17 maja 2011 r.

Autorzy tematów, które zostały zaakceptowane, zostaną poinformowani przez organizatorów do 30 maja 2011 r.

W razie pytań prosimy o kontakt: konferencja.miasteczka@gmail.com lub bezpośrednio do organizatorów – Adam Sitarek (IPN, UŁ) 663 365 359, Ewa Wiatr (UŁ) 601 238 939